

DOI: <https://doi.org/10.32782/city-development.2026.1-11>

УДК 336. 1

СУЧАСНИЙ МЕХАНІЗМ ТРАНСФОРМАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ПІД ВПЛИВОМ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кретов Дмитро Юрійович

кандидат економічних наук, доцент

Одеський національний економічний університет

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7129-4040>

Анотація. Стаття присвячена розробці механізму цифрової трансформації банків та визначення підходів до його реалізації. Підкреслено, що ефективність банківської бізнес-моделі в останні роки значною мірою зросла саме через цифровізацію основних внутрішніх бізнес-процесів, механізмів взаємодії з клієнтами та впровадженням інноваційних продуктів, а також в цілому інноваційного розвитку банківської сфери, що підтримується впровадженням передових цифрових технологій. Сформульовано п'ять етапів цифрової трансформації банків. Розглянуто елементи механізму цифрової трансформації банківського сектору. Окреслені найбільш популярні фінансові технології під впливом яких здійснюється цифрова трансформація банків України. Визначено три підходи до цифрової трансформації банківської системи: технологічний підхід; стратегічний підхід; підхід «стійкої цифрової трансформації», надана характеристика кожного з зазначених підходів.

Ключові слова: банківський сектор, цифрова трансформація, фінансові технології, механізм цифрової трансформації, підходи до цифрової трансформації.

Актуальність проблеми. Цифровізація у світі торкнулася усіх сфер господарської діяльності, зокрема і банківської. Цифрова трансформація банківського сектору є визначальним фактором еволюції фінансових ринків, який модифікує критерії конкурентоспроможності та стабільності. З розвитком інформаційних технологій, банки все більше інтегрують цифрові рішення в свої бізнес-моделі, що дозволяє оптимізувати роботу та покращити взаємодію з клієнтами. В умовах впровадження передових цифрових технологій банківський сектор удосконалює як внутрішні бізнес-процеси, так і всю бізнес-модель загалом. Розвиток та вдосконалення бізнес-моделі сучасних банків супроводжується розширенням їх діяльності та «виходом» багатьох банківських установ за межі банківського сектору. Банківський сектор розглядається як один з лідерів у частині здійснення процесу цифрової трансформації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Велика кількість закордонних та вітчизняних науковців приділяє увагу цифровій трансформації банківського сектору. Існує безліч нарбок з даного питання. За останні роки вітчизняні дослідники звертають увагу на сучасні тренди та вектори розвитку цифровізації банків на глобальному та національному рівні. В. Зянько та Т. Нечипоренко [1], наприклад, підкреслюють, що інтеграція цифрових

технологій, таких як автоматизація операцій, впровадження хмарних сервісів і розвиток відкритого банкінгу, суттєво трансформують традиційні бізнес-моделі банків. При цьому виклики кібербезпеки, етичного управління даними та відповідності регуляторним вимогам залишаються актуальними бар'єрами для успішної реалізації цифрових ініціатив у банківській сфері. Аналогічним проблемам присвячені роботи М. Тимоць [2], Н. Ситник та І. Половчак [3], А. Цибульської [4], Т. Бутенко [5] та інших. С. Шелудько шляхом математичного моделювання в своєму дослідженні підкреслює двоїсту природу цифровізації: у відносно стабільні періоди вона є рушієм фінансової безпеки, тоді як у кризові часи її позитивний ефект нівелюється зовнішніми чинниками [6]. Вважаємо доцільним доповнити наявні дослідження визначенням механізму цифрової трансформації банківського сектору під впливом фінансових технологій.

Метою статті є розробка механізму цифрової трансформації банків та визначення підходів до його реалізації.

Результати дослідження. Сутнісно цифрову трансформацію доцільно розглядати як еволюційний процес організаційних змін, спрямований на адаптацію банківських установ до викликів цифрової епохи шляхом інтеграції інноваційних технологічних рішень у всі функціональні рівні їх діяльності [4, с. 98].

© Кретов Д. Ю., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

3. Sytnyk N., Polovchak I. (2024) Tsyfrovizatsiia ta kiberbezpeka u zabezpechenni finansovoi bezpeky bankiv v umovakh viiny [Digitalization and cybersecurity in ensuring the financial security of banks in wartime]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, vol. 4 (89). pp. 70–81. (in Ukrainian)
4. Tsybulska A.A. (2025) Tsyfrova transformatsiia bankivskoho sektoru Ukrainy: stratehichni priorityty ta instrumenty realizatsii [Digital transformation of the banking sector of Ukraine: strategic priorities and implementation tools]. *Yevropeyskyi naukovyi zhurnal Ekonomichnykh ta Finansovykh innovatsii*, vol. 4(18). pp. 745–754. (in Ukrainian)
5. Butenko T.V. (2025) Tsyfrovizatsiia bankivskoho sektoru: problemy ta perspektyvy [Digitalization of the banking sector: problems and prospects]. *Ekonomichnyi prostir*, vol.197. pp. 159–166. (in Ukrainian)
6. Sheludko S. A. (2025) Tsyfrovizatsiia bankivskoi diialnosti v Ukraini yak vyklyk i rushii u zabezpechenni finansovoi bezpeky [Digitalization of banking in Ukraine as a challenge and driver in ensuring financial security]. *Problemy suchasnykh transformatsii*. vol. 18. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-08-07> (in Ukrainian)
7. Dubyna M. V., Sheremet O. M. (2021) Rozvytok e-banking: svitovyi ta vitchyzniani dosvid [Development of e-banking: world and domestic experience]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*, vol. 18. pp. 154–162 (in Ukrainian)
8. Kachula S. V., Syrota A.S. (2025) Tsyfrova transformatsiia bankivskoho sektoru: vyklyky ta stratehii upravlinnia operatsiynymy ryzykamy [Digital transformation of the banking sector: challenges and strategies for managing operational risks], *Investytsii: praktyka ta dosvid*. № 22. S. 156–162 (in Ukrainian)

MODERN MECHANISM OF TRANSFORMATION OF THE BANKING SECTOR UNDER THE INFLUENCE OF FINANCIAL TECHNOLOGIES

Dmytro Kretov

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Odesa National Economic University

Summary. The article is devoted to the development of a mechanism for the digital transformation of banks and the identification of approaches to its implementation. It is emphasized that the efficiency of the banking business model in recent years has significantly increased precisely due to the digitalization of the main internal business processes, mechanisms for interaction with clients and the introduction of innovative products, as well as the overall innovative development of the banking sector, which is supported by the introduction of advanced digital technologies. Five stages of the digital transformation of banks are formulated. The elements of the mechanism for the digital transformation of the banking sector are considered. The most popular financial technologies under the influence of which the digital transformation of Ukrainian banks is carried out are outlined. From the analysis of foreign experience in the digitalization of banking activities, the most promising areas for the use of digital technologies in the financial sector were identified, namely the use of smart assets and smart contracts in the lending process, storage of credit histories using blockchain technologies, and others. Three approaches to the digital transformation of the banking system are identified, and a characteristic of each of these approaches is given. The technological approach ensures the implementation and development of financial technologies in order to increase the efficiency of the functioning of the banking sector to optimize external and internal processes; develop and improve the banking digital environment. According to the strategic approach, FinTech is seen as a means to fundamentally rethink business models and build digital ecosystems to enhance financial sustainability and growth in the banking sector in the long term. The “sustainable digital transformation” approach aims to ensure that digital transformation tools are aligned with environmental, social and governance principles, with a key objective being to integrate social responsibility and ethical objectives into technological development.

Keywords: banking sector, digital transformation, financial technologies, digital transformation mechanism, approaches to digital transformation.

Дата надходження статті: 22.01.2026

Дата прийняття статті: 18.02.2026

Дата публікації статті: 09.03.2026